

**СРЕДНОРОЧНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ФОНД ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА
МИКРО, МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА**

ЗА 2018 – 2020 ГОДИНА

Скопје, февруари 2018 год.

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	3
2. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ДОЛГОРОЧНИ ЦЕЛИ	3
3. ЦЕЛНА ГРУПА	4
4. ДЕЈНОСТ НА ФОНДОТ	5
5. ИНСТРУМЕНТИ НА ФОНДОТ	6
6. ФИНАНСИРАЊЕ	7
7. МЕРКИ ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА МИКРО, МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА	8
7.1. План за економски раст на Владата.....	8
7.1.1. Услови за користење.....	12
7.1.2. Доделување средства.....	12
7.2. Проект за развој на вештини и иновации (Светска банка).....	13
7.3. Нови инструменти за поддршка.....	17
8. ПРИСТАП ЗА МОБИЛИЗАЦИЈА НА РЕСУРСИ	19
9. РЕГУЛАТОРНА И РЕФОРМА НА ЕКОСИСТЕМОТ	19
9.1. Нови субјекти за инфраструктурна поддршка за вршење на иновациската дејност.....	21
10. ПАРТНЕРИ	21
10.1. Партнерство со домашни институции и организации.....	21
10.2. Активности што ќе се реализираат во соработка со меѓународни партнери.....	22
11. КОМУНИКАЦИЈА СО ЈАВНОСТА	23
12. ОРГАНИЗАЦИЈА	23
12.1. Предложени измени во организациската структура.....	23
12.2. Други процеси.....	24
13. НАБЉУДУВАЊЕ И ОЦЕНА	25
14. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ	25
ПРИЛОГ 1. ПРЕДВИДЕНА ДИНАМИКА НА ПОВИЦИ, СО ПРОЕКЦИЈА НА ИСПЛАТА НА СРЕДСТВА КОН КОРИСНИЦИ (ПЛАН ЗА ЕКОНОМСКИ РАСТ)	26
ПРИЛОГ 2. ПРЕДВИДЕНА ДИНАМИКА НА ПОВИЦИ, СО ПРОЕКЦИЈА ЗА ИСПЛАТА НА СРЕДСТВА КОН НОВИ КОРИСНИЦИ ОД ЗАЕМ	27

Врз основа на член 30 став 6 алинеја 4 од Законот за иновациска дејност („Службен весник на РМ“ бр.79/13, 137/13, 41/14, 44/15, 6/16, 53/16 и 190/16) и член 20, став 2, алинеја 4 од Статутот на Фондот за иновации и технолошки развој, Управниот одбор на Фондот, на предлог на директорот на Фондот, на седницата одржана на _____ година донесе

**СРЕДНОРОЧНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ФОНД ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА
МИКРО, МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА
ЗА ПЕРИОД 2018 – 2020 ГОДИНА**

1. ВОВЕД

Фондот за иновации и технолошки развој (во понатамошниот текст: „Фондот“) е правно лице основано според Закон за иновациска дејност.

Фондот има за цел промовирање и поттикнување на иновациската дејност, подобрен пристап до финансиските услуги за иновации, развивање на инфраструктура за иновации и технолошки развој и развој на партнерства. Фондот ги поттикнува иновациите и нивното вклучување во главните текови, преку обезбедување на дополнителни извори за финансирање на иновациите, бидејќисе верува дека е потребно да се изгради конкурентна економија основана на знаење. Фондот ги остварува целите преку следниве инструменти: кофинансирани грантови за стартап, спин-оф трговски друштва и иновации, кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновациите, кофинансирани грантови за технолошка екстензија, кофинансирани грантови за воспоставување, работа и инвестиции на деловно-технолошки акцелератори, еквити и мезанин инвестиции и техничка помош. Фондот преку исполнувањето на својата цел придонесува за забрзан технолошки развој кој се темели на трансфер на знаења, развојни истражувања и иновации кои придонесуваат за економски раст и развој, но и за подобрување на деловната клима за развој на конкурентска способност на претпријатијата.

2. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ДОЛГОРОЧНИ ЦЕЛИ

Визијата на Фондот за иновации и технолошки развој е да биде централна институција за поддршка на одржлив економски развој преку поттикнување на иновации и технолошки развој. За да ја оствари оваа визија, Фондот ќе реализира

повеќе нови иницијативи во развивањето и во давањето финансиски и нефинансиски услуги кон претпријатијата и со систематска и современа едукација на сите релевантни чинители во општеството.

Мисијата на Фондот е поттикнување и поддршка на иновациската дејност кај микро, мали и средни новоосновани претпријатија за забрзан технолошки развој кој се темели на трансфер на знаења, развојни истражувања и иновации кои придонесуваат за економски раст и развој, но и за подобрување на деловната клима за развој на конкурентската способност на компаниите.

Приоритети и цели на Фондот за иновации и технолошки развој се: а) подобрен пристап до финансиските услуги за иновации и технолошки развој, и б) промовирање и поттикнување на иновациската дејност.

Фондот за иновации и технолошки развој ги поттикнува иновациите преку обезбедување дополнителни извори за финансирање на иновациите, бидејќи се верува дека е потребно да се изгради конкурентна економија основана на знаење која ќе придонесе за создавањ на работни места.

Фондот ги остварува целите преку следниве инструменти: кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва старт-ап и спин-оф, кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации, еквити и мезанин инвестиции, кофинансирани грантови за воспоставување, работење и инвестиции на деловно-технолошки акцелератори, кофинансирани грантови за технолошка екстензија, техничка помош и шеми за коинвестирање со инвеститори и инвестициски фондови, техничка помош преку деловно-технолошки инкубатори. Фондот и понатаму ќе работи на развојот на прифатливи финансиски инструменти за поддршка на иновациите и технолошкиот развој.

Фондот за иновации и технолошки развој ќе гради партнерства со други засегнати страни за реализација на заедничките цели.

Реализацијата на претходно споменатите цели бара институционален и организациски интегритет и развој на Фондот. Тоа подразбира ефикасни системи и процедури, посветени и професионални човечки ресурси и стабилни извори на финансирање.

3. ЦЕЛНА ГРУПА

Општата цел на оваа Среднорочна програма за работа е поттикнување и поддршка на иновациската дејност во Република Македонија. Оваа програма ги содржи основните развојни компоненти, чија реализација е планирана во периодот

2018 – 2020 година, ги обезбедува генералните насоки како приоритетни цели, мерките кои треба да се преземат за нивно реализирање и активностите, кои со доследна примена од страна на вработените и со соодветно финансирање, ќе обезбедат не само реализација на нашата мисија и визија туку ќе претставуваат и темел за изградба на конкурентна економија основана на знаење.

Среднорочната програма за работа за 2018 – 2020 година е насочена кон постигнување на целите кои се дефинирани во Стратегијата за иновации на Република Македонија за 2012 – 2020 година и во Планот за економски раст на Владата на Република Македонија.

Целна група на Фондот за иновации и технолошки развој се микро, мали и средни претпријатија.

Директни корисници на финансиските инструменти на Фондот се микро, мали и средни претпријатија. Дополнително, во рамките на новите инструменти што ги развива Фондот (пр. Примена на иновации во јавен сектор), корисници може да бидат и здруженија, фондации. Посебен инструмент на Фондот доделува средства за развој и функционирање на деловно-технолошки акцелератори, односно субјекти на иновациска дејност и субјекти за давање инфраструктурна поддршка за вршење иновациска дејност.

Стратегијата за иновации на Република Македонија за 2012 – 2020 година, Планот за економски раст на Владата на Република Македонија (мерки од Столб 3), Акцискиот план на Стратегијата за иновации за периодот 2016 – 2018 година и Проектот за развој на вештини и иновации финансиран од Светска банка се основа за подготовката на оваа Среднорочна програма за работа.

4. ДЕЈНОСТ НА ФОНДОТ

Основни задачи на Фондот се следниве:

- финансирање, подготовка, реализација и развој на програми, проекти и други активности од областа на спроведувањето на иновацииската политика;
- професионални и други работи во врска со прибавување средства во Фондот, управување со тие средства и нивно користење;
- посредување во врска со финансирањето на иновацииската дејност од средства на меѓународни организации, финансиски институции и тела, како и домашни и странски правни и физички лица, особено во областите на науката и технологијата, во согласност со приоритетите утврдени во стратегијата за иновации;
- водење база на податоци за корисниците на средствата доделени од Фондот, идентификациски податоци за субјектите на кои им се одобрени средства,

програмите, проектите и другите активности во областа на иновациската дејност кои ги финансира Фондот, како и потребните и достапните финансиски средства за нивна реализација;

- поттикнување и создавање соработка со меѓународни и со домашни финансиски институции, но и со други правни и физички лица, поради финансирање на иновациската дејност, во согласност со иновациската политика и други стратешки планови и програми, како и со ратификувани меѓународни договори;
- избирање друштво за управување со приватни фондови преку јавен повик кој ќе управува со средствата на Фондот наменети за реализација за инструментите за еквити и мезанин инвестициите;
- основање Фонд за еквити и мезанин инвестиции и донесување статут и проспект на Фондот за еквити и мезанин инвестиции, и
- следење и евалуација на проектите за кои има доделено средства, со цел развивање на претприемачко општество во Република Македонија.

Фондот своите задачи ги исполнува преку доделување финансиски средства за:

- обезбедување услуги и почетен капитал за формирање и раст на трговски друштва преку доделување финансиски средства за иновациски проекти;
- доделување кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации;
- поттикнување на приватните инвестиции и финансирање на развојните и/или иновациските проекти во сите фази на развојот преку сопственички капитал и преку комбинација на сопственички капитал и кредити, преку обезбедување на поволни извори на кредит и на гаранции за инвеститорите, и
- поддршка за формирање на приватни фондови преку инвестирање на средства или гарантирање на добивка од инвестираните средства.

5. ИНСТРУМЕНТИ НА ФОНДОТ

Водејќи се од стратешкиот приоритет на Владата на РМ за зголемување на економскиот раст и вработеноста, пораст на животниот стандард на граѓаните и подобар и поквалитетен живот, инвестирање во образование, иновации и информатичка технологија, како клучни елементи за креирање општество базирано на знаење креирани се финансиски инструменти за поддршка на иновации и технолошки развој.

Средствата на Фондот ќе се користат за финансирање на иновациската дејност преку инструментите за поддршка со кои ќе се обезбедат средства наменети за поттикнување на иновативноста кај претпријатијата, и тоа:

1. кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва старт-ап и спин-оф;

2. кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации;
3. кофинансирани грантови за технолошка екстензија;
4. кофинансирани грантови за воспоставување, работа и инвестиции на деловно-технолошки акцелератори;
5. кофинансирани грантови за воспоставување, работа и инвестиции на деловно-технолошки инкубатори;
6. техничка помош на компании.

Во следниот среднорочен период од 2018 до 2020 година, Фондот за иновации и технолошки развој ќе доделува средства до директните корисници преку инструментите наменети за поттикнување на иновативноста и технолошкиот развој кај целната група. Покрај исплата на нови корисници, Фондот ќе продолжи со реализација на кварталната исплата на постојните корисници.

Како активност комплементарна на горенаведените инструменти, со цел обезбедување обука за јакнење на капацитетите на Фондот, како и за јакнење на капацитетите на претпријатијата за аплицирање и користење на средствата, Фондот ќе врши и обуки, работилници, настани и едукации.

6. ФИНАНСИРАЊЕ

Фондот остварува приходи од:

- средствата од Буџетот на Република Македонија;
- средства во износ од 1% од вкупните средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој;
- средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој над износот утврден во предходната алинеја, во висина на средствата утврдени во Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за иновации, истражување и развој, трансфер на технологии, технолошка екстензија, деловно-технолошки акцелератори од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и руралниот развој;
- донации, прилози, подароци и помош;
- приходи од комерцијализација на иновација (ројалти);
- средства стекнати по основн продажба на удели кои фондот за еквити и мезанин инвестиции и/или приватниот фонд ги поседува во трговски друштва и во други претпријатија;
- приходи остварени по основа на меѓународна билатерална и мултилатерална соработка на програми, проекти и други активности во областа на иновационската дејност;
- приходи од управување со слободните парични средства на Фондот, и

- други извори, во согласност со закон.

Најголем дел од приходите на Фондот, што ќе бидат пласирани преку овие инструменти до претпријатијата, ќе бидат од заемот од Светска банка за Проектот за развој на вештини и иновации и од средства од Буџетот на РМ за реализација на Планот за економски раст.

Планираната динамика на објавување јавни повици и **проекциите** за потребни средства за исплата на корисници (квартално, за секоја фискална година до 2020 г.) се поместени во Прилог 1 и 2 на оваа програма.

7. МЕРКИ ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА МИКРО, МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

7.1. ПЛАН ЗА ЕКОНОМСКИ РАСТ НА ВЛАДАТА

Фондот за иновации и технолошки развој ќе ги имплементира мерките од Планот за економски раст на Владата, столб 3: финансиска поддршка (кофинансирани грантови) за микро, мали и средни претпријатија за иновации и технолошки развој.

- **Мерка 1. Финансиска поддршка на ММСП со тенденција на брз пораст („Газели“)**

Средствата од оваа мерка се користат за кофинансирани грантови за технолошки развој на компаниите со покривање до 30% од прифатливите директни трошоци на барателот во инвестициски проекти, но не повеќе од 10.000.000 МКД.

Поддршката се обезбедува за следниве инвестициски активности и трошоци:

- прифаќање и спроведување на европските технички прописи во однос на безбедноста на производите;
- подготовки за стекнување сертификати за квалитет;
- активности за анализа, подготовка, стекнување и заштита на правата за индустриска и за интелектуална сопственост;
- подготовка и спроведување на активности за подобрување на енергетската ефикасност;
- изработка на елаборати за заштитата на животната средина;
- подготовка и воспоставување системи за управување со отпадот;
- воведување на информациски системи;
- трошоци за техничка поддршка (експертиза), врз основа на претходно доставен профил на домашни и/или надворешни експерти што ќе се ангажираат на проектот;

- трошоци поврзани со постапки пред организации, научноистражувачки институти, компании и меѓународни организации поврзани со стекнување на сертификати за квалитет, стекнување на патенти и други права од интелектуална сопственост, како и други документи поврзани со инвестициските активности, што се издаваат од сертифициран субјект;
- трошоци за договорни услуги за истражување и развој (пр. тестирање, лабораториски услуги и сл.);
- трошоци за набавка или за изнајмување опрема, ИТ-алатки и друг вид основни средства за ММСП, директно поврзани со реализација на проектот за технолошки развој;
- други трошоци директно поврзани со реализацијата на проектот, освен плати и набавки од домашни јавни претпријатија.

Барателот може да користи финансиската поддршка во период до 18 месеци од денот на одобрување на проектот.

- **Мерка 2. Посебна финансиска поддршка (кофинансирани грантови) за ММСП**

Средствата од оваа мерка се користат за кофинансирани грантови за технолошки развој на компаниите со покривање до 30% од прифатливите директни трошоци на корисникот, но не повеќе од 5.000.000 МКД.

Поддршката се обезбедува за следниве инвестициски активности и трошоци:

- техничка поддршка од страна на надворешни експерти за подготовка на среднорочни и на долгорочни стратешки планови;
- обука за среднорочно планирање на бизнисот (тригодишен бизнис-план);
- подготовка на развојни проекти за деловно поврзување и воспоставување на деловна соработка (во период од 3 до 5 години) со странски инвеститори и со домашни претпријатија;
- подобрување на организационата структура за задоволување на растот на фирмата;
- специјализирани менаџмент обуки– програми за развој и на способностите на менаџмент тимовите;
- обука за препознавање таленти (идни лидери) и креирање програми за развој на таленти (идни лидери);
- обука за планирање и контрола на трошоци;
- набавка или изработка на специфичен софтвер поврзан со подобрување на организациската структура и на перформансот или за подобрување на оперативните процеси кои ќе ја зголемат продуктивноста и/или процесот на планирање;
- трошоци за техничка поддршка (експертиза), врз основа на предходно доставен профил на клучни домашни и/или надворешни експерти што ќе се ангажираат;
- трошоци поврзани со подготовка и со реализација на обуки;

- други трошоци поврзани со спроведување на план за подобрена организациска структура на барателот;
- трошоци за набавка и/или изработка на опрема, софтвер, ИТ-алатки и друг вид основни ИКТ-средства за ММСП директно поврзани со реализацијата на проектот за технолошки развој;
- други трошоци директно поврзани со реализацијата на проектот, освен плати и набавки од домашни јавни претпријатија.

Барателот може да користи финансиската поддршка во период до 18 месеци од денот на одобрување на проектот.

- **Мерка 3. Финансиска поддршка на ММСП за подобрување на иновативноста**

Средствата од оваа мерка се користат за кофинансирани грантови на развој и примена на иновативни решенија кај барателите преку покривање до 70% од директните трошоци, но не повеќе од 20.000.000 МКД.

Поддршката се обезбедува за следниве инвестициски активности и трошоци:

- разработка на техничко-технолошките аспекти во развој и во воведување на нови производи или услуги;
- значително подобрување на постојните производи или услуги;
- изработка на нови модни колекции;
- изработка на индустриски дизајн или редизајнирање на производите;
- изработка на нова амбалажа;
- изработка на маркетинг планови (анализа на пазари, на конкуренцијата, истражување на производите, продажбата и сл.);
- подобрување на постојните или воведување на нов произведен процес;
- бруто-плати (за лица ангажирани кај корисникот и кај членовите на конзорциумот) чиј износ треба да соодветствува на воспоставените практики на корисникот пред почетокот на проектот;
- набавка и/или изнајмување на опрема и на потрошни материјали за истражување и развој;
- поддоговорни услуги за истражување и развој (пр. тестирање, лабораториски услуги и сл.);
- ангажирање експерти/советници за истражување и развој;
- ангажирање консултанти за други потреби директно поврзани со очекуваните резултати на проектот (експертиза поврзана со иновациски менаџмент, финансиски менаџмент, мобилизација на средства, бизнис-развој, маркетинг, правни работи, заштита на интелектуална сопственост и друго);

- подготовка и поднесување пријава за патент, заштита на трговска марка и/или индустриски дизајн и други подготвителни активности за регистрација и заштита на правата од интелектуална и од индустриска сопственост;
- трошоци за маркетинг и за канцелариска и деловна поддршка во максимален износ од 10% од вкупниот буџет на проектот.

Барателот може да користи финансиската поддршка во период до 24 месеци од денот на одобрување на проектот.

- **Мерка 4. Финансиска поддршка за стручно усовршување и практика за нововработени млади лица**

Средствата од оваа мерка се користат за кофинансирани грантови за технолошки развој на компаниите со покривање до 30% од трошоците за обука и стручно усовршување на нововработени млади лица, но не повеќе од 1.000.000 МКД.

Поддршката од оваа мерка се доделува за стручно усовршување и/или практика за лица до 29-годишна возраст, работно ангажирани кај барателот најмалку 6 месеци пред поднесувањето на барањето за финансиска поддршка. Поддршката опфаќа покривање на:

- трошоци за стручна обука и практика за нововработено младо лице кај барателот (вклучително и Fast Track Management Programme);
- трошоци за стручна обука и практика за нововработено младо лице во друга компанија и/или организација што обезбедува ваков тип услуги;
- трошоци поврзани со подготовка и со реализација на план за зајакнување на стручни и технички вештини;
- трошоци за патување, сместување и храна во земјата и во странство, доколку програмата за стручното усовршување и/или практика се реализира вон местото на живеење на вработениот;
- трошоци за аплицирање, котизација и други надоместоци за учество во програмата за стручно усовршување и/или практика што ги наплаќа организаторот (различен субјект од барателот);
- трошоци за подготовка и за полагање испити за добивање сертификати и други документи за успешно реализирана програма и/или практика;
- други директни трошоци поврзани со организација и/или учество во програма за стручно усовршување и/или практика.

Вкупната поддршка под оваа мерка за еден барател може да се користи во период до 24 месеци за едно нововработено младо лице.

- **Мерка 5. Создавање амбиент и изработка на законски основи за развој на ризичен капитал**

Средствата од оваа мерка може да се користат и преку Фондот за еквиити и мезанин инвестиции основан од Фондот за иновации и технолошки развој, со учество до 25% од вредноста на инвестицијата од сопствени средства на барателот, но не повеќе од 30.000.000 МКД.

Поддршката преку Фондот за еквиити и мезанин ќе се реализира преку аплицирање и евалуација во текот на целата година.

Поддршката од оваа мерка се доделува за подготовка и за реализација на проекти за технолошки развој на барателот и ги опфаќа сите трошоци прифатливи за финансирање под мерките 1, 2, 3 и 4 од оваа програма.

Барателот може да користи финансиска поддршка во период до 36 месеци од денот на одобрување на проектот, со можност за продолжување за уште најмногу 24 месеци.

Оваа мерка не влијае на условите за користење на средства кои Фондот за еквиити и мезанин ги обезбедува од други извори на финансирање.

7.1.1. Услови за користење

Финансиската поддршка на мерките 1, 2 и 4 од оваа програма може да ја користат единствено ММСП кои:

- се трговско друштво основано во согласност со Законот за трговски друштва и регистрирано во Централен регистар на РМ;
- се микро, мало и средно претпријатие (до 250 вработени);
- се солвентни со минимален годишен приход од 3.000.000 МКД во претходната година¹;
- ги исполнуваат условите од Законот за контрола на државна помош и од Уредбата за условите и постапката за доделување помош од мало значење (de minimis).

Финансиската поддршка од мерката 3 од оваа програма може да ја користат единствено ММСП кои ги исполнуваат критериумите за мерките 1, 2 и 4 од оваа програма, и кои се во мнозинска сопственост (50.1% или повеќе) на физички лица државјани на Република Македонија и/или установа која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност во која барателот има најмногу 20% сопственост.

Финансиската поддршка од мерката 5 од оваа програма може да ја користат ММСП кои ги исполнуваат критериумите за мерките 1, 2 и 4 од оваа програма, без обврска на докажување на минимален годишен приход.

7.1.2. Доделување средства

Средствата за финансиска поддршка за иновации и технолошки развој за ММСП определени со мерките предвидени во оваа програма, **предвидени за периодот 2018 – 2020**

¹ Овој критериум не се однесува на ММСП кои аплицираат за мерка 2 и мерка 3.

година ќе се доделуваат по пат на јавен повик. Објавувањето на јавни повици ќе се реализира со следната динамика:

- три јавни повици во 2018 година, со вкупен износ на средства од 645.000.000,00 (шестотини четириесет и пет милиони) денари,
- три јавни повици во 2019 година, со вкупен износ на средства од 768.750.000,00 (седумстотини шеесет и осум милиони седумстотини педесет илјади) денари,
- три јавни повици во 2020 година, со вкупен износ на средства од 922.500.000,00 (деветстотини дваесет и два милиони и петстотини илјади) денари.

Динамиката на објавување јавни повици и проекциите за потребни средства за исплата на корисници (квартално, за секоја фискална година до 2020 г.) се поместени во Прилог 1 на оваа програма.

Средствата за финансиска поддршка за иновации и технолошки развој за ММСП определени со горенаведените мерки се доделуваат во согласност со критериумите и постапките уредени со Правилник на Фондот за иновации и технолошки развој, освен мерката 5 која се спроведува во континуитет.

7.2. ПРОЕКТ ЗА РАЗВОЈ НА ВЕШТИНИ И ИНОВАЦИИ (СВЕТСКА БАНКА)

Целта на Проектот за развој на вештини и иновации е да се подобри транспарентноста на распределувањето на ресурсите и да се унапреди отчетноста во високото образование, да се подобри релевантноста на средното техничко стручно образование и да се поддржи капацитетот за иновации во Република Македонија. Проектот го сочинуваат следниве делови:

Фондот се јавува како одговорна институција во рамките на проектот и тоа во делот– Подобрување на капацитетот на иновации на претпријатијата и соработка со истражувачките организации:

Градење капацитет за Фондот за иновации и технолошки развој

Подобрување на институционалната компетенција на Фондот преку: а) планирање и осмислување на програмите, стратегиите, операциите и постапките на Фондот; б) обезбедување обука за персоналот на Фондот; в) избор на комисија за инвестирање и рецензенти на Фондот; г) обезбедување обука за претпријатијата корисници на Фондот и д) спроведување стратегија за маркетинг и за комуникации.

Пилот на финансиските инвестиции кои треба да ги испорача Фондот

Обезбедување на финансирање за поттикнување на иновациите преку: а) обезбедување грантови за иновации за финансирање на акцелератор; б) обезбедување грантови за иновации за финансирање на докажување на концептот на иновациите; в) обезбедување грантови за иновации или подзаеми за иновации за финансирање на комерцијализација на истражувањето и развојот, и г) обезбедување грантови за иновации за финансирање на активности за развој на технологии и апсорпција на технологии за нови, односно подобрени технологии, производи и процеси.

Иновациските потпроекти ќе се избираат, ќе се проценуваат, ќе сеспроведуваат и ќе се оценуваат во согласност со принципите, постапките и условите наведени во Оперативниот прирачник за проектот, Оперативниот прирачник за инструментите на Фондот, Насоките за набавки и консултанти, Насоките за спречување на корупција, Правилникот за управување со животна средина и сите важечки Планови за управување со животната средина. Грантовите и заемите ќе бидат деноминирани во македонски денари. При оцената на предлог-проектите ќе бидат ангажирани и надворешни експерти.

Корисници на средствата од заемот се: Министерството за образование и наука и Фондот за иновации и технолошки развој (9.159.750 евра).

Средствата за финансиска поддршка за иновации и технолошки развој за МСП обезбедени од Светска банка во рамките на овој Проект, **предвидени за периодот 2018–2019 година** ќе се доделуваат по пат на јавен повик. Објавувањето на јавни повици ќе се реализира со следната динамика:

- три јавни повици во 2018 година, со вкупен износ на средства од 464.325.000,00 (четирстотини шеесет и четири милиони тристотини дваесет и пет илјади) денари.

Динамиката на објавување јавни повици и проекциите за потребни средства за исплата на корисници (квартално, за секоја фискална година до 2020 г.) се поместени во Прилог 2 на оваа Програма. Според постојната динамика, сите средства ќе се контрактираат до истекот на рокот на заемот – мај 2019 г.

Средствата од заемот од Светската банка се доделуваат под следниве услови, во рамки на постојните инструменти на Фондот:

- **За кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва старт-ап и спин-оф**

Инструментот има цел да го поттикне нивото на иновативност преку обезбедување на неопходната финансиска поддршка за активности на истражување и развој на „старт-ап“ и „спин-оф“ претпријатија. Со овој инструмент се очекува да се

поттикне културата на преземање ризик и иновативност, и да се обезбеди поддршка за претпријатијата кои сакаат да развијат нов или подобрен производ, процес, услуга итн.

Инструментот кофинансирани грантови за старт-ап, спин-оф претпријатија и иновации ќе обезбеди финансирање до максимум 85% од вкупниот буџет за проектот, до максимален износ од 30.000 евра. Другите 15% од вкупниот буџет за проектот, треба да бидат обезбедени од подносителот на барањето за финансирање.

За доделување средства по основа на овој инструмент може да учествуваат сите претпријатија од сите дејности, без ограничување по одделни индустрии.

Проектите во рамките на инструментот кофинансирани грантови за старт-ап, спин-оф претпријатија и иновации ќе траат 12 месеци, со можност за продолжување за најмногу 6 месеци.

- **За кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации**

Целта на овој инструмент е да поттикне зголемување на истражувањето и на развојот во приватниот сектор и да охрабри различни форми на соработка за комерцијализација на иновации. Поддршката преку овој инструмент ќе биде доделена на проекти со јасна комерцијална цел кои се во фаза на прототип (или соодветна фаза во зависност од видот на иновативниот производ, услуга, процес) сè до преткомерцијална (претпазарна) фаза.

Инструментот е отворен за микро, мали и средни претпријатија (од сите сектори) што сакаат да развијат иновативен производ, услуга или процес, сами или во соработка со друго претпријатие или со установа која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност.

Финансирањето од овој инструмент може да биде во форма на грант или во форма на условен заем, во зависност од големината на барателот. Финансирањето во форма на условен заем подразбира иницијално доделување средства на претпријатијата во форма на заем, со можност доколку претпријатието исполни определени услови, дел или целиот износ од заемот да биде конвертиран во грант.

Инструментот кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации ќе обезбеди финансирање до максимум 70% од вкупниот буџет за проектот, до максимален износ од 100.000 евра. Другите 30% од вкупниот буџет за проектот, треба да бидат обезбедени од подносителот на барањето за финансирање. Проектите во рамките на инструментот кофинансирани грантови и

условени заеми за комерцијализација на иновации ќе траат 24 месеци, со можност за продолжување за 12 месеци.

Критериумите за учество по овој инструмент во периодот 2018 – 2020 година се планира да се прошират (овозможување на пристап до средства и на мали и средни претпријатија со над 1 милион евра годишен приход) и зголемување на лимитот за финансирање до 200.000 евра.

- **За кофинансирани грантови за технолошка екстензија**

Целта на овој инструмент е да се поттикне трансфер и имплементација на нови иновативни и подобрени технологии, know-how и технолошки процеси и да се охрабрат различни форми на соработка меѓу микро, малите и средните претпријатија, бизнис-здруженијата, кластерите и/или стопанските комори, со цел да се постигне позитивно влијание на секторот. Инструментот се фокусира на примена и приспособување на технологија и иновации кои не се нови во светот, но може да бидат нови за земјата или нови во секторот. Ова, во крајна линија, ќе ги подобри технолошките капацитети на постојните индустрии и бизниси со надминување на јазот меѓу знаењето веќе достапно на глобално ниво или на национално ниво и во локалните индустрии.

Овој инструмент се очекува да има долгорочен позитивен придонес кон развојот на националната економија и подобрување на конкурентноста преку технолошки и оперативни подобрувања.

Инструментот ќе обезбеди финансирање до максимум 50% од вкупниот буџет за проектот, до максимален износ од 500.000 евра. Другите 50% од вкупниот буџет за проектот, треба да бидат обезбедени од подносителот на барањето за кофинансирање. Проектите во рамките на инструментот ќе траат 24 месеци со можност за продолжување за најмногу 12 месеци.

- **За воспоставување работа и инвестиции на деловно-технолошки акцелератори**

Фондот ќе поддржува деловно-технолошки акцелератори, субјекти за давање инфраструктурна поддршка на иновациската дејност според Законот за иновациска дејност, со цел акцелерација на претприемништвото преку поддршка на старт-ап претпријатијата.

Акцелераторот, освен техничка и логистичка помош, може да обезбедува и обуки, менторство и финансиска помош. Покрај поддршката во форма на менторство

и обуки, акцелераторите ќе обезбедуваат и финансирање во рана фаза, односно поддршка на претпријатијата побргу да го поминат патот на развој од идеја до производ или услуга, ќе им помага на претпријатијата да ја формулираат деловната стратегија, да извезуваат и ќе ги претставуваат пред стратешки партнери и инвеститори. Проектот треба да придонесе за поголема конкурентност, продуктивност и извоз на претпријатијата кои имаат висок потенцијал за раст, иновативен производ, и кои се технолошко напредни и извозно ориентирани.

Фондот ќе финансира до 75% од вкупниот буџет на проектот. Другите 25% треба да бидат обезбедени од страна на барателот. Максималниот износ кој ќе биде финансиран од страна на Фондот за поддршка на акцелератори изнесува 500.000 евра по корисник.

Средствата за исплатите за сите четири инструменти ќе бидат обезбедени: од заемот на Светската банка, буџетски средства обезбедени од Планот за економски раст, приходите од Програмата за рурален развој и од основниот буџет на Фондот.

7.3. Нови инструменти за поддршка

Фондот покрај постојните инструменти, ќе развива и други инструменти за поддршка на целната група, во насока на поттикнување на иновациската дејност и технолошкиот развој. Во 2018 година ќе се направи анализа на состојбите, а во периодот од 2018 до 2020, ќе се дизајнираат и ќе се развиваат нови инструменти, и тоа: а) примена на иновации во јавниот сектор; б) воведување на иновации и технолошки развој во руралниот развој и в) техничка помош за потенцијални апликанти.

- **Инструмент за примена на иновации во јавниот сектор**

Фондот развива нов инструмент – **примена на иновации во јавниот сектор**. Со овој инструмент ќе се поттикне поголемо вклучување на домашните компании, со иновативна култура и капацитет, во обезбедување на потребите на јавниот сектор и општеството. Инструментот ќе финансира развој на иновативни продукти и услуги за конкретна потреба на јавниот сектор. Со процесот на аплицирање за средства, на компаниите на компетитивна основа ќе им се обезбедат финансиски средства за развој на нов продукт или услуга. Со вклучување на јавниот сектор како краен корисник, овие компании ќе добијат значително проширување на пазарот. Придобивка за јавниот сектор (и Буџетот на РМ) е што новиот продукт или услуга ќе

може да се купи, односно изнајми по цена што се очекува да биде значително под нивото што би се постигнало при „традиционална“ постапка за јавна набавка.

Фондот веќе го пилотира овој инструмент преку иновациски натпревари за изнаоѓање на технолошко решение за намалување на загадувањето на воздухот – О2 Предизвик, организиран во соработка со Министерството за животна средина и просторно планирање и Предизвикот за млади истражувачи – Јавен повик за финансирање на истражувачки проекти во основните и во средните училишта, организиран во соработка со Министерството за образование и наука.

Фондот ќе ја задржи практиката и во рамките на оваа среднорочна програма во периодот 2018 – 2020 година ќе продолжи со континуитетот на организирање и реализација на ваков тип јавни повици за предизвици (натпревари). Во таа насока е планирано да се организираат и да се реализираат предизвици за финансирање на проекти, и тоа: Јавен повик за финансирање на проекти за иновативни наставни помагала (во соработка со Министерството за образование и наука), Јавен повик за финансирање на проекти за социјално претприемништво „Предизвик за иновативно решение за обезбедување – Оброк за сите“ (во соработка со Министерството за труд и социјална политика) и други предизвици од ваков тип, од кои дел од нив, исто така, ќе се спроведуваат во соработка со партнерски институции, организации и експерти.

Фондот, со цел поуспешно развивање и реализација на овој инструмент, ќе иницира и соработка со меѓународни институции. Во таа насока ќе се оствари соработка со УНИЦЕФ во воспоставување на модел на социјално претпријатие преку основање и работење со иновативни лаборатории. Исто така, потенцијалната соработка ќе се прошири во насока на изработката на студија за воведување на концепт за искористување на научното однесување за да се подобрат перформансите на јавниот сектор. Понатаму, во соработка со УНИЦЕФ и со Британската амбасада ќе се развива во областа на образовни ресурси во насока на развивање на наставните помагала за подобрување на квалитетот и пристапот во образованието.

- **Инструмент за воведување иновации и технолошки развој во руралниот развој**

Нова иницијатива: Во рамките на Други средства од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој над износот од 1% од вкупните средства од неа, а во согласност со Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за иновации, истражување и развој, трансфер на технологии, технолошка екстензија, деловно-технолошки акцелератори од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и рурален развој за периодот 2018 – 2020 година, Фондот ќе постави нов инструмент– **воведување иновации и технолошки развој во руралниот развој.**

Целта на новиот инструмент е поттикнување и поддршка на иновациите во руралниот развој.

- **Техничка помош за потенцијалните апликанти**

Под овој инструмент Фондот планира да го развива во насока на нудење на техничка помош на потенцијалните апликанти. Замислата е, преку ваквиот тип помош, да им се помогне на потенцијалните апликанти во подготвување и во подобрување на квалитетот на своите апликации.

8. ПРИСТАП ЗА МОБИЛИЗАЦИЈА НА РЕСУРСИ

Фондот ќе бара други расположливи можности за финансирање на своите активности. Фондот ќе воспостави соработка и со слични институции за поддршка на иновации во странство, меѓу другото, со цел формирање на конзорциуми за учество на европски и други проекти. За оваа намена во Фондот е предвидено посебно Одделение за подготовка на програми со делокруг на работа кој опфаќа и меѓународна соработка и финансирање. Ќе се истражуваат можностите за **финансирање од Европската Унија преку Инструментите за претпристапна помош (ИПА 2) и преку меѓународни фондови.**

Исто така, Фондот ќе ги следи повиците во рамките на програмата Хоризонт 2020, како и можностите за апликација до други билатерални и мултилатерални донатори.

9. РЕГУЛАТОРНА И РЕФОРМА НА ЕКОСИСТЕМОТ

Се предвидува подобрување на регулаторната рамка преку промоција на новини во регулативата и усвојување на подзаконски акти за воведување на новите инструменти за поддршка. Фондот ќе направи и **измена и дополнување на Правилникот за систематизација на работните места во Фондот.**

Ќе се иницираат и соодветни интервенции во (новиот) Закон за јавни набавки со цел воведување на концептот Јавни набавки за иновации во Република Македонија.

Наедно, предвидено е изработка на функционална анализа за постојните институции што обезбедуваат финансиска поддршка за развој на мали и на средни претпријатија, а со цел креирање на ефикасен модел на организација преку окрупнување. Партнер за реализација на активноста е Светската банка, а институции што треба да се вклучат во процесот се: Агенцијата за поддршка на претприемништво,

ТИРЗ, Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извоз и Македонската банка за поддршка на развој.

Фондот во 2018 година ќе ја заокружи рамката за функционирање на **Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции** и ќе пристапи кон подготвување на подзаконски акти за негово работење. Ќе се донесе Статут на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции со кој ќе се уреди неговото работење, правната положба на сопствениците на документите за удел, правните односи на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции со друштвото за управување, како и други прашања од интерес за остварување на целите на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции. Фондот ќе донесе и Проспект на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции кој ќе содржи детални информации и податоци за целите и за политиката, како и други информации што се однесуваат на Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции, а што можат да влијаат на одлуката на вложувачите за вложување.

Воспоставувањето на Фонд за еквиџи и мезанин инвестиции има за цел да обезбеди пристап до финансии во форма на ризичен капитал за микро, мали и средни претпријатија, како и старт-ап претпријатија во Македонија, кои развиваат нов или значително подобрен производ, услуга, процес и/или бизнис-модел, кои применуваат и развиваат технологии, кои имаат потенцијал за брз раст и/или кои се извозно ориентирани. Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции ќе обезбедува и финансирање во рана фаза, односно поддршка на претпријатијата побргу да го поминат патот на развој од идеја до производ или услуга, ќе им помага на претпријатијата да ја формулираат деловната стратегија и да извезуваат. Финансиските средства во Фондот наменети за инвестиции во претпријатијата ќе бидат обезбедени од јавни и од приватни извори. На овој начин ќе се стимулираат инвестиции од други домашни и од странски инвестициски фондови и, на тој начин, ќе се поттикне развојот на пазарот на капитал.

Покрај директните инвестиции во претпријатија, преку Фондот за еквиџи и мезанин инвестиции ќе се обезбеди заедничко инвестирање со бизнис-ангели и инвестициски фондови, како и со други приватни инвеститори, со цело безбедување почетен капитал и последователни инвестиции во старт-ап претпријатија, технолошко напредни претпријатија и претпријатија со висок потенцијал за раст. Преку Фондот за инвестиции ќе се обезбеди ризичен капитал за иновативни микро, мали и средни претпријатија со иницијално финансирање, и по исполнување на определени услови, претпријатијата ќе може да добијат и дополнително финансирање. Преку заедничките инвестиции со приватните инвеститори, кои имаат длабинско знаење за специфична област, Фондот ќе ги развива претпријатијата од фазата на старт-ап до меѓународен пазар, давајќи им поддршка во развој на бизнис и на вмрежување.

9.1. Нови СУБЈЕКТИ ЗА ИНФРАСТРУКТУРНА ПОДДРШКА ЗА ВРШЕЊЕ НА ИНОВАЦИСКАТА ДЕЈНОСТ

Субјекти за давање на инфраструктурна поддршка за вршење на иновациската дејност се:

- деловно-технолошки акцелератор,
- научно-технолошки парк,
- субјект за поттикнување на иновациските активности во приоритетните области од науката и технологијата и центар за трансфер на технологии
- Национална канцеларија за трансфер на технологии

• Продолжување на подготовките за отворање научно-технолошки парк

Научно-технолошки парк е субјект за давање на инфраструктурна поддршка на иновациската дејност кој, во рамките на просторот со кој располага, овозможува инфраструктурни и стручни услуги на субјектите на иновациската дејност, со цел за нивно поврзување, создавање и што побрза примена на нови технологии, создавања и пласман на нови производи, процеси и услуги на пазарот. Обезбедена е поддршка од страна на Европска комисија за изработка на студија на изводливост и акциски план за основање на научно-технолошки парк. Активностите се започнати во февруари 2018 г. и се очекува нивно заокружување до крајот на 2018 г. Во рамки на подготовките ќе се реализира и процена на потенцијалот за истражување и развој на универзитетите на Република Македонија (стручен кадар и опрема), која ќе се подготвува во соработка со Министерството за образование и наука.

• Формирање на Национална канцеларија за трансфер на технологии (НТТО)

Во 2018 година е предвидено да се формира Национална канцеларија за трансфер на технологии која ќе започне со работа и реализација во наредниот период. Главната цел за отворањето на Националната канцеларија е поврзувањето на секторот за високо образование со индустријата и промовирање на иновативните активности на истражувањата и компаниите. Националната канцеларија ќе врши трансфер на технологии и други услуги во врска со раководење со договори за истражувања, поттикнување на соработка меѓу универзитетите и индустријата, поддршка на универзитетите и индустријата за активности поврзани со технологии и интелектуална сопственост.

10. ПАРТНЕРИ

10.1. ПАРТНЕРСТВО СО ДОМАШНИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

Фондот континуирано ќе ги одржува и ќе ги развива новите партнерства со повеќе клучни институции и организации кои дејствуваат во ММСП-секторот и во секторот на иновации, истражување и развој преку организација на информативни настани, учество на конференции, работилници, дебати и други активности.

Фондот ќе ја продолжи соработката со Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Македонија и Кабинетот на ЗПВРМ задолжен за економски прашања и за координација со економски ресори во насока на спроведување на Планот за економски раст на Владата на Република Македонија.

Во соработка со Министерството за образование и наука ќе организира и ќе реализира предизвик за финансирање проекти, и тоа: Јавен повик за финансирање на проекти за иновативни наставни помагала, како и во соработка со Министерството за труд и социјална политика, ќе реализира Јавен повик за финансирање проекти за социјално претприемништво „Предизвик за иновативно решение за обезбедување – Оброк за сите“.

Фондот, во периодот 2018 – 2020 година, планира да иницира соработка со надлежни институции за анализа, подготовка и реализација на стратегијата Смарт специјализација. Станува збор за дефинирање на приоритетни области на национално и/или регионално ниво во кои, преку иновативни стратегии, ќе се развиваат компетитивните вредности.

10.2. АКТИВНОСТИ ШТО ЌЕ СЕ РЕАЛИЗИРААТ ВО СОРАБОТКА СО МЕЃУНАРОДНИ ПАРТНЕРИ

Фондот воспоставува и ќе развива соработка и со меѓународни институции, како што се: Светска банка, Европска комисија, УСАИД, УНИЦЕФ и други, за мобилизација на финансиски средства за постигнување на дефинираните цели.

Фондот ќе ја продолжи соработката со Светска банка во насока на градење и зголемување на капацитетите на Фондот, особено во делот на мониторинг на финансираните проекти, како и во делот на спроведување на стратегија за маркетинг и комуникации со цел поттикнување и зголемување на свеста за потребата од иновации и развој на истражувачки активности во приватниот сектор.

Ќе се воспостави соработка со странски партнер во насока на изработка на студија за воведување на концептот за воведување и реализација на новини во делот на јавните набавки (**Јавни набавки за иновации**) во Република Македонија, со воведување на задолжителен % што ќе се намени за иновативни производи и услуги. Главна цел е, преку измена на постојната регулатива и зголемувањето на капацитетите на Фондот, да се придонесе за зголемување на квалитетот на јавните

услуги и зголемување на конкурентноста на националната економија, со што ќе се доближиме до современите општества каде севкупниот раст се базира на знаења и на идеи. Понатаму реализацијата на соработката со Британската амбасада ќе продолжи во рамките на проект за зголемување на транспарентноста на институциите, како и во областите кои опфаќаат развој на приватниот сектор (потреба од иновативни решенија во приватниот сектор), образовни ресурси и отворени податоци (користење и комерцијализација на јавни податоци).

Фондот ќе реализира соработка и со Шведската агенција за меѓународна развој на соработка во делот на градење на капацитет и зголемување на свеста за иновациите и технолошкиот развој.

11. КОМУНИКАЦИЈА СО ЈАВНОСТА

Информативни и промотивни материјали, односи со медиуми и организирање настани се планирани активности во делот на односи со јавноста во периодот 2018 – 2020 година. Како **информативени промотивен материјал**, планирано е да се публикуваат брошури во електронска верзија и/или печатена верзија со информации за одделните инструменти за поддршка на Фондот, како и нивно поставување на веб-страницата на Фондот.

Во периодот од 2018 до 2020 година година Фондот ќе продолжи со организација на **настани, конференции, инфо-сесии и работилници**, со цел приближување на условите за поднесување апликации до потенцијалните корисници и подигање на свеста за претприемништвото и иновациите, политиките за иновации на ЕУ (Хоризонт 2020, Western Balkan Enterprise Development and Innovation Facility – WB EDIF и др.). Фондот, исто така, ќе учествува и ќе поддржува настани организирани од други организации, на национални и на меѓународни конференции.

Особено внимание ќе се посветува **на комуникација со медиумите**, така што Фондот ќе ги вклучи медиумите на сите настани кои ги организира. Со пресоопштенија медиумите ќе бидат известувани за инструментите за поддршка, за дел од активностите ќе бидат организирани и прес-конференции или брифинзи. На веб-страницата на Фондот ќе се продолжи со континуираното информирање за сите настани организирани од страна на Фондот или настани во кои тој е вклучен, како и информации за одделните инструменти за поддршка и за актуелни повици.

12. ОРГАНИЗАЦИЈА

12.1. Предложени измени во организациската структура

Во текот на 2018 година е предвидено да се донесе нов акт за измена на Правилникот за систематизација на работните места во Фондот во насока на:

- зајакнување на функциите развој и реализација на програми; мониторинг (следење) на договори; комуникација со јавност/ компании потенцијални корисници,
- формирање (одделение за поддршка на) Национална канцеларија за трансфер на технологии како посебна организациона единица (проектна единица) во рамките на Фондот.

Според планираниот нов акт за систематизација, подготвен во соработка со консултант за оперативно работење на Фондот, ангажиран од Светска банка, направена е функционална анализа во која се предвидува бројот на вработени до 2019 година да достигне до 50 лица, на неопределено и на определено време. Зајакнувањето на капацитетите е во насока и на успешна реализација на новите надлежности (програми) во рамки на третиот столб од Планот за економски раст – финансиска поддршка за ММСП за иновации и технолошки развој.

12.2. Други процеси

За операциите кои се извршуваат во Фондот ќе се одржуваат соодветни системи и опишани процеси. Ќе се одржува систем за водење на базата на податоци за корисниците на инструментите од Фондот и други системиво во согласност со препораките на Светска банка. Во рамки на Проектот за развој на вештини и иновации на Светска банка е предвидена поддршка за развој, какои оддржување на оперативната инфраструктура на Фондот, вклучително и на информациско-комуникациските технологии за секојдневно управување со проектот, ќе се одржува системот за финансиски менаџмент, сметководствени активности и известување, активности поврзани со регистрација на корисниците, активности поврзани со поднесување на барања и предлог-проекти, активности поврзани со управување и интеграција на базата на податоци за проектите и корисниците, за оцена на барањата и на предлог-проектите, теренските посети и мониторинг на проекти. Во соработка со консултантот за оперативно работење, Фондот ќе ги планира и ќе ги осмислува програмите, стратегијата, оперативните активности и процедури.

Во тригодишниот период што следува е предвидено и изградба и континуиран развој на оперативните капацитети на Фондот, меѓу другото, и за управување со животната средина, правна експертиза во финансиските трансакции, евалуација на интелектуалната сопственост и управување со интелектуалната сопственост, како и следење на резултатите и оцена на влијанието на финансиските инструменти.

13. НАБЉУДУВАЊЕ И ОЦЕНА

Во периодот од 2018 до 2020 година, во согласност со утврдените процедури за евалуација на пристигнатите апликации, ќе биде спроведено следење **кај апликантите под инструментите** за кои е распишан јавен повик, преку посета на терен, за утврдување на капацитетите и потенцијалите за спроведување на предлог-проектите доставени до Фондот. Ќе се следи и спроведувањето на проектите од корисниците преку теренски посети, квартални, наративни и финансиски извештаи.

14. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Со денот на влегување во сила на оваа Среднорочна програма за работа на Фондот за иновации и технолошки развој за финансиска поддршка на микро, мали и средни претпријатија за периодот 2018 – 2020 година, престанува да важи Среднорочната програма за работа на Фондот за иновации и технолошки развој за периодот 2017 – 2019 година бр. 01-70/1 од 12.1.2017 година.

Оваа Среднорочна програма за работа на Фондот за иновации и технолошки развој за финансиска поддршка на микро, мали и средни претпријатија за периодот 2018 – 2020 година влегува во сила со денот на објавувањето на огласната табла на Фондот, а ќе се објави по добивањето на согласност од Владата на Република Македонија.

Дел. бр. 01-332/3
26.2.2018 година, Скопје
развој

Претседател на Управниот одбор
на Фондот за иновации и технолошки

Моника Јованова

**ПРИЛОГ 1. Предвидена динамика на повици, со проекција на исплата на средства кон корисници
(План за економски раст)**

Приложени ексел табели за годините 2018, 2019 и 2020 год.

ПРИЛОГ 2. ПРЕДВИДЕНА ДИНАМИКА НА ПОВИЦИ, СО ПРОЕКЦИЈА ЗА ИСПЛАТА НА СРЕДСТВА КОН НОВИ КОРИСНИЦИ ОД ЗАЕМ

Приложена ексел табела